

Avaleht>Tele õigused>Põhiõigused>Põhiõigused Euroopa Liidus

Pamattiesības Eiropas Savienībā

Iestādes/struktūras un tiesību akti, kas Eiropas Savienībā aizsargā ikvienas personas pamattiesības

Juridiskie instrumenti

Fizisko personu pamattiesības Eiropas Savienībā tiek aizsargātas:

ikvienā ES **dalībvalstī** – attiecīgās valsts konstitucionālās sistēmas ietvaros

Eiropas Savienībā kopumā – ar **ES Pamattiesību hartu**.

Harta:

vienā tekstā apkopo visas Eiropas Savienībā aizsargātās personu tiesības (personīgās, civiltās, politiskās, ekonomiskās, sociālās)

kodificē tās kā **pamattiesību** kopumu

ietver **jaunākās tiesības**, piemēram, datu aizsardzību un labu pārvaldību.

Papildu informācija ir pieejama mūsu **Hartai veltītajā lietotnē**.

Sk. arī Komisijas **stratēģiju par Hartas īstenošanu**.

Harta neparedz ES iestāžu (Eiropas Komisijas) vispārīgas pilnvaras iejaukties kādā ES dalībvalstī konstatēta pamattiesību pārkāpuma gadījumā.

Komisija **var iejaukties vienīgi tad, ja tas saistīts ar ES tiesību aktiem**, piemēram, ja kāds ES tiesību akts transponēts dalībvalsts tiesībās ar hartu saderīgā veidā.

Iestādes/struktūras

Ja persona uzskata, ka pārkāptas viņas pamattiesības, ir iespējams vērsties pēc palīdzības šādās iestādēs/struktūrās:

1. ES Tiesa

Tiesā var vērsties, ja **persona (fiziska persona vai organizācija) uzskata, ka ar kādu ES tiesību aktu tiek pārkāptas viņas/tās pamattiesības**. Konkrētos apstākļos Tiesa šādu tiesību aktu var atcelt.

Tiesā nevar **iesniegt tiešu prasību vai sūdzību** pret citu fizisku personu vai organizāciju, vai valdību.

2. Eiropas Cilvēktiesību tiesa (Eiropas Padome)

Tiesā var vērsties, ja persona uzskata, ka kāda ES dalībvalsts ir pārkāpusi viņas pamattiesības, kas aizsargātas ar **Eiropas Cilvēktiesību konvenciju**.

Šeit var pārbaudīt sūdzības pieļaujamību

Tiesa interpretē konvenciju, <https://www.coe.int/en/web/human-rights-convention/> kas gan nav ES tiesību akts, tomēr ir juridiski saistoša visām ES dalībvalstīm.

3. Pamattiesību aģentūra

ES Pamattiesību aģentūra palīdz ar speciālām zināšanām par pamattiesībām gan ES iestādēm, gan ES dalībvalstu valdībām saistībā ar ES tiesību aktu īstenošanu.

Tā vāc un publicē datus par to, kā ES dalībvalstīs šīs tiesības tiek ievērotas ES tiesību aktu darbības jomā.

Lapa atjaunināta: 21/10/2019

Šo lapu uztur Eiropas Komisija. Informācija šajā tīmekļa vietnē nav uzskatāma par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju. Komisija neuzņemas nekādu atbildību vai saistības attiecībā uz informāciju vai datiem, kas ietverti vai izmantoti šajā dokumentā. Autortiesību noteikumus Eiropas tīmekļa vietnēs lūdzu skatīt juridiskajā paziņojumā.